

Magyar Mentőkutyás Vizsga

Általános leírás

A vizsga célja, hogy más országokhoz hasonlóan nemzeti szinten is felmérje és minősítse a személykereső munkára képzett keresőkutya állományt.

A minősítés évi minimum két alkalommal kerül megrendezésre. Humán egészségügyi és egy állategészségügyi alap teszt kerül kitöltésre, majd egy-egy húzott gyakorlati feladat végrehajtására kerül sor (humán és állategészségügyi kérdésből). A tíz-tíz humán és állategészségügyi kérdés és feladat külön mellékletben megkaphatóak, tartalmuk öt évente felülvizsgálandó.

Bíróvá válni ajánlás és elfogadás útján lehet. Minimális követelmény: a Nemzetközi Mentőkutyás Szervezet (IRO) vizsgaszabályzata alapján felkészített, terület és romkutatásból (IPO-R T – FL B), emelt (B) szinten vizsgázott legalább két mentőkutya, illetve legalább 5 év igazolható aktív mentőkutyás szakmai gyakorlat.

A bírálatokat két bíró végzi, külön értékelnek, de a végleges minősítést közös megegyezéssel, együtt adják ki. A két bíró nem kerülhet ki egy szervezettől.

A vizsgán eredményesen megfelelt mentőkutyás team-ekről a vizsga szervezői minden vizsga után tájékoztatót küldenek a megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság és az Országos Katasztrófavédelmi Igazgatóság Civil szervezetekkel foglalkozó megbízottja számára, ill. megjelenítik a vizsga honlapon is www.mentokutya.vizsga.hu címen.

A vizsgán való részvétel feltételei:

- Minden kutya fajta és keverék részt vehet a vizsgán, ha elérte a 12 hónapos kort, a mennyiben egészséges és viselkedése megfelelő.
- A vizsgán a kutya vezető saját felelősségére vesz részt.
- A kutya vezető minden a kutya által okozott kárért felelősséggel tartozik.
- A Teljesítménybíró kizárhatja a kutya vezetőt a vizsgából, ha nem tartja be a szabályokat, ha bántalmazza kutyáját vagy elveszti felette a kontrollt.
- Kizárásra kerül az a kutya, mely a rendezvény során embert vagy másik kutyát megharapott, agresszívan megtámadott.
- Elektromos vagy szögös nyakörv vagy más kényszerítő eszköz alkalmazása a vizsga ideje alatt, annak területén azonnali kizárást von maga után.
- Minden vizsgán és versenyen csak egészséges kutyával lehet részt venni. A kutyának érvényes oltási könyvvel vagy útlevelemmel (benne a megfelelő oltásokkal) kell rendelkeznie, melyet a rendezvény során bármikor be kell tudnia mutatni.
- A kutyának egyértelműen azonosíthatónak kell lennie chippel, leolvasóról a rendezőknek kell gondoskodnia.
- Tüzelő szuka részt vehet a vizsgán utolsó indulóként. (4 héttől ellés előtt ill. 4 héttel ellés utánig nem vehetnek részt vemhes/szoportatós anyakutyák)

*„Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató feladatokat ellátó alegységhez – mentőkutyás szervezet/alegység”
című dokumentum részét képező
1. számú melléklet*

- A nevezés után visszalépéstől függetlenül a nevezési díjat kötelező befizetni. A kutya teljesítmény füzetét nevezéskor le kell adni.

MENTŐKUTYA VIZSGA FELADATOK

A Nemzeti Mentőkutya Vizsga feladatai két részre oszthatóak: pályamunka és szimatmunka. Mindkét részt minimum megfeleltre kell teljesíteni, a végleges minősítés kiadásakor külön meg kell jeleníteni a teljesítmény füzetben az eredményt.

Pályamunka feladatok:

- 1, Csoportos helyben maradás zavarással
- 2, Szabadonkövetés
- 3, Menet közben fektetés behívással, megállítással
- 4, Apportírozás
- 5, Apport küldés
- 6, Akadályra irányítás
- 7, Cipelés
- 8, Létra
- 9, Asztal
- 10, Előreküldés

Szimatmunka feladat:

- Területkutatás: spontán keresés kutyával, 2 + 1 személy
- Romkutatás: irányított és szabad keresés kutyával, 2 személy
- Nyomkövetés : életszerű nyomkövetés bemutatása, tárgyról történő indítással

*„Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató feladatokat
ellátó alegységhez – mentőkutyás szervezet/alegység”
című dokumentum részét képező
1. számú melléklet*

Hazai igénybevételt figyelembevéve hegyimentő (lavinakutató) és vízimentő szabályzat nem került kidolgozásra.

MENTŐKUTYA PÁLYAMUNKA FELADATOK

A teljesítménybírónál (TB) történő be- és lejelentkezésnél a kutyákat sima pórázon és nagy szemű láncnyakörvön kell felvezetni. A póráz lazán a bal kézben tartandó. Minden gyakorlat alapállással kezdődik és ér véget. A következő gyakorlat megkezdésére a bíró ad engedélyt a kutyavezetőnek (KV). A feladatoknál adható hang- és kézjelet minden gyakorlatnál külön meghatározzuk.

A gyakorlatok minősítése:

- jól megfelelt (JMF) - a 8 JMF minősítés /10 gyakorlat, csak 2 MF engedélyezett
- megfelelt (MF) - 8-nál kevesebb JMF, max. 2 NFM
- nem felelt meg (NFM) - 2-nél több NFM minősítés

PÁLYAMUNKA FELADATOK

1. Csoportos helybenmaradás

A feladat leírása:

A kutyának egy min 5, max. 10 fős csoportban (a bíró határozza meg a létszámot a vizsgázók létszámától függően) kell 5 perces időtartamban a helybenmaradás gyakorlatát bemutatnia.

A kutyák egy előre kijelölt vonalon, egymástól 3 méterre kell helyben maradjanak, tetszőleges (ülő/fekvő) pozícióban. A kifektetés időtartama alatt a kutyavezetők egy csoportban, a kutyáktól min. 20 méterre tartózkodnak, lazán mozognak. A kifektetés során két passzív, pórázon lévő zavaró kutya halad el a kifektett kutyák előtt min. 3-5 méterre, majd a kutyavezetők közül álló csoport is az egyik bíróval. (A zavaró kutyák és a csoport sorrendje tetszőleges, a bíró dönti el) A kifektetés ideje alatt zavaró zajok hallhatóak (pl. aggregátor, sziréna, dudu), de nem lövés.

Végrehajtás:

KV a kifektető csoport többi tagjával és a pórázon lévő kutyákkal a TB-nál lejelentkezik, majd az előre kijelölt vonalon felállva, egymástól 3 méterre várakoznak. A TB utasítására felvetetik a kutyákkal a helybenmaradás pozícióját (ülő/fekszik), a pórázt tetszőlegesen levehetik vagy a kutyán hagyhatják. A pozíció felvétele után egy vezényszó engedélyezett (pl. marad) majd a TB-hoz vonulnak a KV-k.

*„Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató feladatokat
ellátó alegységhez – mentőkutyás szervezet/alegység”
című dokumentum részét képező
1. számú melléklet*

Bírálat:

Helyben maradás során kívánatos, hogy a kutya nyugodtan viselkedjen, nem hiba ha elalszik vagy nézelődik, de nem lehet nyugtalan, feszengő. A helybenmaradás ideje alatt egyszer pozíciót válthat, fekvésből felülhet vagy ülésből lefeküdhet. Ha a kutya 1 méteren túl elhagyja a helyét akkor a KV a TB utasítására vissza kell menjen a kutyához és alapállást felvéve pórázon kell várakozniuk a feladat végéig.

Minősítés:

Jól megfelelt: a kutya nyugodtan, pozícióját megtartva, izgalom és agresszió nélkül várakozik vezetőjére

Megfelelt: nyugtalan helybenmaradás, pozíciót vált, 1m-en belül maradva eltávolodik,

Nem felelt meg: 1m-en túl elhagyja a helyét, agressziót mutat a zavaró emberek/kutyák felé, folyamatos ugatás

2. Szabadonkövetés

A feladat leírása:

Tetszőleges, a bíró által meghatározott útvonalon (max. 200 méter) kell szabadon követésben a kutyának gazdáját végig kísérni egy embercsoporton keresztül, kerülgetve tereptárgyakat (pl. asztal, szék, autó, stb). A menetelés során egy közömbös kutya jön szembe pórázon vezetve úgy, hogy a kutyák egy oldalra kerüljenek amikor elhaladnak egymás mellett. A kutyák közti távolság min. 1 méter, maximum 3 méter lehet.

A menetelés útvonala során két jobb és két bal törésnek kell lennie, nem feltétlen derékszögű, terephez igazodva kerül kivitelezésre. Az embercsoportban rövid pórázon passzív kutya is van.

A menetelés során 3 vezényszó engedélyezett: lábhoz/mellettem/gyere – elinduláskor, a csoportnál ill. a szembe jövő kutyánál.

Plusz vezényszó engedélyezett irányváltásoknál, de JMF minősítést így már nem kaphat.

Végrehajtás:

A KV felveszi az alapállást a kutyával a kijelölt ponton. A TB utasítására megkezdí a gyakorlatot. Elinduláskor egy vezényszó adható. Az útvonal végén a KV ismét alapállást vesz fel. A KV kérésére a TB vezényelheti a menetelést. Mindenkinek azonos útvonalat kell végrehajtania.

*„Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató feladatokat
ellátó alegységhez – mentőkutyás szervezet/alegység”
című dokumentum részét képező
1. számú melléklet*

Bírálat:

Elvárás a kutyával és emberekkel szembeni közömbösség, a kutyavezető iránti figyelem, a KV kontrollja a kutya felé. A kutya fél méternél jobban nem távolodhat el vezetőjétől és egy utasításra vissza kell igazodnia láb mellé.

Minősítés:

Jól megfelelt: szoros, figyelmes, nyugodt láb mellett követés, közömbösség a körülményekkel szemben

Megfelelt: laza láb mellett követés, ha kilép a zavaró kutyához, de utasításra visszalép

Nem felelt meg: ha vezényszóra nem tér vissza lábhoz, agressziót mutat, kitámad

3. Menet közben fektetés – behívás – megállítási-behívás

A feladat leírása:

Menetelés közben fektetés, utána futólépésre váltás, közben egy embercsoport szembejön, ezen a kutyavezető átfut, majd megáll mire a csoport áthalad lazán a kutya körül. Innen lesz a behívás, fele távon tetszőleges pozícióba megállítási majd újabb behívás.

Végrehajtás:

A KV felveszi az alapállást, majd a TB utasítására megkezdi a gyakorlatot. Elindulásakor egy vezényszó engedélyezett, pl. Lábhoz. 10-15 normál lépés után kiejti a „fekszik” vezényszót, majd futólépésre váltva egy 5-6 fős embercsoporton keresztül elfut kb. 40 lépésnyire, majd megáll, és megfordul. A csoport közben lazán áthalad a kutya körül. A csoport viselkedése nem lehet fenyegető a kutya felé, az emberek lazán haladnak, egymástól 1-3 méterre, ha elhagyták a kutyát 5 méter után megállnak és megfordulnak. A KV miután megállt a csoport a TB bírós utasítására behívja a kutyát, de a pálya felénél újra megállítja tetszőleges pozícióban (ül/fekszik/áll), közben a kutya előtt keresztbe elhalad egy babakocsi/fűnyíró, autó, stb., majd a TB újabb utasítására behívja a kutyát. A kutya beül vezetője elé, majd vezényszóra lábhoz igazodik.

Bírálat:

Elvárás a KV szoros követése, a pozíció határozott felvétele, közömbösség a zavaró ingerek felé, a behívásra és megállításra való azonnali, határozott reakció, nyugodt várakozás a zavaró jármű elhaladása alatt.

Minősítés:

Jól megfelelt: figyelmes követés, behívásra és megállításra való azonnali, határozott reakció,

*„Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató feladatokat
ellátó alegységhez – mentőkutyás szervezet/alegység”
című dokumentum részét képező
1. számú melléklet*

Megfelelt: eltávolodik láb mellett követésnél, nem fekszik le,de megáll, második parancsra fekszik/indul el/áll meg

Nem felelt meg: 2. parancsra sem fekszik le, áll meg vagy reagál a behívásra, vagy kitámad emberre/kutyára

4. Apportírozás

A feladat leírása:

Egy előre kihelyezett saját használati tárgy apportírozása. (kanna, zseblámpa, tásk, stb)

Végrehajtás:

A KV még a Szabadonkövetés gyakorlat megkezdése előtt átadja az apport tárgyat a bírónak, aki azt majd kihelyezi a kutya számára. (a bíró kérésére egy külön személy is végrehajthatja ezt a feladatot) A KV felveszi az alapállást a munkaterületnek háttal, és gondoskodik róla, hogy a kutyája ne figyelhesse az eseményeket. A TB vagy segítője a kutya számára nem láthatóan kiviszi a tárgyat egy előre kijelölt pontra és ott a földre helyezik majd visszatérnek a kiindulási pontra. A KV immár menetiránynak fordulva felveszi az alapállást. Kijadja az „ELŐRE” „HOZD” parancsot. Felvételkor adhat még egy „HOZD” parancsot ill. időzítheti is az első „Hozd „ vezényszót a tárgyfelvételhez. A kutya a tárgyat beviszi a KV-höz, leül elé és nyugodtan tartja, amíg „ERESZD” vagy „KÉREM” vezényszóval a KV el nem veszi és lábhoz nem rendeli a kutyát. A tárgy és a KV között távolság 10 m.

Bírálat: Elvárás a parancsok határozott végrehajtása és hogy a kutya ne tegyen kárt a tárgyban,

Minősítés:

Jól megfelelt: határozottan, habozás nélkül, egy vezényszóra végrehajtja a gyakorlatot, nem rág

Megfelelt: második parancsra hajtja végre, rág, elejti de felveszi és átadja

Nem felelt meg: második parancsra sem hajtja végre a gyakorlatot, folyamatosan rág nagy mértékben károsítva a tárgyat (pl. szétroppan), leejti a tárgyat és kérésre sem veszi fel újra, nem adja át a tárgyat

5. Apport küldés

*„Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató feladatokat
ellátó alegységhez – mentőkutyás szervezet/alegység”
című dokumentum részét képező
1. számú melléklet*

A feladat leírása: Egy használati tárgy apportírozása a kv utasítására idegen emberhez, majd onnan a kutya visszahívása.

Végrehajtás: A KV a 4. számú gyakorlatban használt tárgyat a mellette alapállásban ülő kutya szájába adja „FOGD” vezényszóval, majd „ELŐRE, VIDD” parancssal elküldi egy kijelölt célszemélyhez. (előre is mutathat a személyre) A célszemély a küldéssel egy időben a kutyát nevével szólítva egyszer hívja (Buxsi, hozd!) A kutya a tárgyat elviszi az idegen személyhez és leülve „ERESZD vagy „KÉREM” parancsra átadja neki. Ekkor a KV hozzám hangjellel behívja a kutyát. A kutya vezetője előtt leül, majd parancsra lábhoz igazodik.

Bírálat: Elvárás a tárgy határozott apportírozása, hogy legrövidebb úton vigye a kutya és elsőre átadja a célszemélynek, majd a lehető legrövidebb úton térjen vissza gazdájához.

Minősítés:

Jól megfelelt: a tárgyban nem tesz kárt, elsőre megfogja és határozottan viszi és adja át, egyenesen visszatér gazdájához

Megfelelt: másodikra fogja meg egyszer elejti, de felveszi, másodikra parancsra adja csak át

Nem felelt meg: nem fogja meg, nem viszi oda, harmadik parancsra sem adja át

6, 3 kihelyezett akadályra küldés min. 10 méterről

A feladat leírása: A KV-nek egy fix kiindulási pontból három különböző irányba lévő akadályhoz kell elküldenie a kutyát úgy, hogy az adott akadályt oda-vissza leküzdve mindig visszatérjen vezetőjéhez. Az akadályok típusai kötöttek: sima ugró, max. 1 méterig, A palánk, kúszó vagy asztal. A KV és az akadályok közötti távolság 10 méter.

Végrehajtás: A KV felveszi az alapállást, a TB megmondja az akadályok kívánt sorrendjét. A KV az első akadályhoz küldi a kutyáját. Az akadály leküzdése után a kutyának vezényszóra vagy nélküle de ott kell maradnia, nyugodtan várakozni, majd a TB utasítására a KV az akadályon keresztül visszafelé is behívja a kutyát. Asztal esetén a kutyának az asztalon kell várakoznia. Mindhárom akadálnál azonosak az elvárások: vezényszóra leküzdni, várakozni, vezényszóra az akadályon keresztül visszatérni.

Bírálat:

Elvárás az akadályok határozott leküzdése, ugró akadály esetében nem hiba az érintés. Vezényszóval egy időben kézzel is használható.

Minősítés:

Jól megfelelt: a kutya elsőre leküzdte az akadályokat, nyugodtan, figyelmesen várakozik és első vezényszóra visszatér gazdájához.

*„Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató feladatokat
ellátó alegységhez – mentőkutyás szervezet/alegység”
című dokumentum részét képező
1. számú melléklet*

Megfelelt: egy akadály kihagyása,

Nem felelt meg: min. két akadály kihagyása

7. Cipelés

A feladat leírása: Feltételezeten „sérült” kutya szállítása gazdája majd egy idegen személy által.

Végrehajtás:

A KV alapállásból, a TB utasítására felugratja egy tereptárgyra vagy a földről felveszi a kutyáját, és 10 lépést sétálva átadja egy idegen személynek. Felvételnél és átadáskor egy „MARAD” vezényszó adható. Az idegen személy 10 lépést sétál a kutyával, majd a kutyát lassan a földre teszi, a kutyának nyugodtan várakoznia kell. A KV a TB utasítására behívja a kutyát, aki leül előtte, majd parancsra lábhoz igazodik.

Bírálat:

Elvárás, hogy a kutya nem mutasson aktív félelmet vagy agressziót, passzívan tűrje a szállítást. Gazdájához első vezényszóra és határozottan térjen vissza.

Minősítés:

Jól megfelelt: a kutya a cipelés alatt nyugodt, csak a gazda hívására reagál, szépen beül és lábhoz kerül.

Megfelelt: ha egy kicsit nyugtalan, de nem jelent veszélyt az Őt cipelő emberre nézve, ha második behívásra reagál csak, nem ül le hanem rögtön lábhoz kerül.

Nem felelt meg: morog, vicsorog, támad cipelés közben, nem behívható, vagy erős félelmet mutat.

8. Létra

A feladat leírása:

Egy vízszintes, lábakon álló létrán való végighaladás.

Végrehajtás:

A KV alapállásban várakozik a létra előtt. A TB utasítására elindítja a kutyát, melynek magabiztosan, önállóan kell elindulnia. Amikor a kutyának már az akadályon van, a KV külön utasítás nélkül utána

*„Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató feladatokat
ellátó alegységhez – mentőkutyás szervezet/alegység”
című dokumentum részét képező
1. számú melléklet*

indul, majd a létra mellett végig halad a kutyával. A létra végén a kutya utasítás nélkül megáll, majd a KV a TB utasítására leveszi és felveszi az alapállást.

Bírálat: kívánatos a nyugodt, magabiztos mozgás, a létra végén való segítség nélküli megállás

Minősítés:

Jól megfelelt: a kutya határozottan, magabiztosan megy végig a létrán, a végén magától megáll,

Megfelelt: egyszer beleesik, de visszamászik

Nem felelt meg: nem megy fel a létrára, nem tud végigmenni rajta, leesik

9. Távolról irányíthatóság

A feladat leírása:

A kijelölt kiindulási ponttól kb. 20 méterre jól megjelölt pont és 3 darab jól látható asztal (hordó, stb) melyek egymástól kb. 40 méterre vannak. Kutyavezető és a 3 céltárgy a rombusz négy csúcsa. A KV a TB utasítására előre a TB által megadott sorrendben odaküldi a kutyát a 3 pontra és felugratja rá. A gyakorlat végén szabályosan behívja a kutyát.

Végrehajtás:

A KV felveszi a kijelölt ponton az alapállást. A TB utasítására megkezd a feladatot, először a középső pontra, majd a TB által megadott sorrendben a 3 célponthoz (asztal) küldi a kutyáját, és „FEL” vagy „HOPP” vezényszóval felugratja rá. A harmadik után a TB utasítására a KV magához hívja a kutyáját, mely beül elé majd lábhoz igazodik.

Bírálat:

Elvárás, hogy a kutya határozottan és egy vezényszóra menjen a kijelölt pontokra (asztal) majd térjen vissza gazdájához.

Minősítés:

Jól megfelelt: engedélyezett vezényszóval határozottan, magabiztosan hajtja végre a kutya a feladatokat

Megfelelt: plusz vezényszavak alkalmazása, 2 asztalra ugrik fel a kívánt sorrendben

Nem felelt meg: 1 asztalt vagy egyet sem tudott végrehajtani a kutya, nem behívható

10. Előre küldés megállítással majd behívás ember csoporton keresztül,

*„Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató feladatokat
ellátó alegységhez – mentőkutyás szervezet/alegység”
című dokumentum részét képező
1. számú melléklet*

A feladat leírása: A kutyát vezetője előreküldi, majd megállítja tetszőleges pozícióban. Amikor megtörténik a megállítás egy 5-6 főből álló ember csoport indul a KV mellől a kutya felé, eközben a KV kiadja a „HOZZÁM” vagy „GYERE” parancsot, amire a kutyának magabiztosan és határozottan a KV hoz kell mennie a vele szemben lazán haladó csoporton keresztül.

Végrehajtás:

KV alapállásból a TB utasítására „ELŐRE” vezényszóval elküldi a kutyát. A kutyának egyenes vonalban minimum 40 lépésnyire el kell távolodnia, majd a TB utasítására a KV megállítja a kutyát egy tetszőleges pozícióban. Ha a kutya megállt, akkor a TB utasítására a csoport elindul, lazán (1-3m), nem mutatva fenyegetést a kutya felé. A TB utasítására a KV behívja a kutyát („HOZZÁM” vagy „GYERE”), aki a csoporton keresztül, a lehető legrövidebb úton visszatér a gazdájához, majd előtte szorosan leül. A KV utasítására végül lábhoz igazodik a kutya.

Bírálat:

Elvárás, hogy a kutya határozottan induljon a mutatott irányba, első vezényszóra figyelmesen megálljon, majd a behívás parancsára rögtön reagálva a csoportra közömbösen visszatérjen vezetőjéhez.

Minősítés:

Jól megfelelt: a kutya határozottan előrefut az előreküldés irányába, elsőre megáll, rögtön reagál a behívásra és a csoporton magabiztosan halad keresztül, a beülést, lábhoz kerülést precízen hajtja végre

Megfelelt: ha előreküldésből csak második parancsra áll meg, ha behíváskor véletlenül kikerüli az embercsoportot, de nem mutat félelmet, nem ül be a KV elé behíváskor, hanem egyből lábhoz kerül,

Nem felelt meg: nem áll meg előreküldésből, félelmet vagy agressziót mutat a csoporttal szemben, nem behívható

SZIMATMUNKA

A kereső munkák során fontos az önálló, de kontrollálható keresőmunka bemutatása, ahol a kutyavezető is aktív része - mint taktikai vezető – a keresési gyakorlatnak. A kutyavezetőnek tudatosan, a hely sajátosságait, az időjárási körülményeket és kutyája egészségvédelmét figyelembe véve kell keresési taktikát kialakítani és irányítani a kutyát. Kifejezett elvárás a kutyák agresszió mentessége és kontrollálhatósága a kereső munka közben és a jelzésekorán.

*„Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató feladatokat
ellátó alegységhez – mentőkutyás szervezet/alegység”
című dokumentum részét képező
1. számú melléklet*

ROMKUTATÁS

A feladat leírása:

Lehetőség szerint nyílt romterületen, két teljesen zárt személyt kell megkeresni a kutyának, a rom átkutatási módját a kutyavezető határozza meg a bíró által a rendelkezésére bocsátott információk alapján. A romon és mellette zavaró emberek, zavaró kutya pórázon a romterület mellett és zavaró zajok vannak. A keresőkutya jelzése ugatás.

Végrehajtás:

A KV lejelentkezik a TB –nál teljes védőfelszerelésben és menet hátizsákban. A szituáció leírását meghallgatva és a területet kívülről áttekintve jelzi keresési taktikáját a bíró felé, megindokolva döntéseit. (szélirány, közlekedési útvonal, stb). A keresés során a kutyának önállóan kell dolgoznia, de a KV utasításaira is reagálnia kell. Személyeknél a Kv-nek oda kell menni a búvóhelyekhez.

Az első személyt ki kell emelni és a helyét nyitva hagyni szellőzni, ez esetben a KV kintről indítja újra kutyáját. HA a személyt valamilyen okból nem veszik ki, a kutyavezető az első megtalált személynél maradva irányíthatja tovább kutyáját a romon.

A második személy megtalálása után a bíró kérésére egy adott ponthoz kell küldeni a KV-nek a kutyát, így vizsgálja a TB a kutya konkrét irányíthatóságát.

Bírálat:

Kívánatos az önállóan dolgozó, de irányítható kutya, stabil, ütemes felugatással. Az ugatás nem kell, hogy gyors legyen, de a jelzésnek stabilnak, koncentrálnak kell lennie, zavaró ingerekre nem reagálhat, nem mutathat félelmet vagy agressziót.

Minősítés:

Jól megfelelt: kitűnő kutyavezetői munka, gyors, hatékony, önálló keresőmunka a kutya részéről, határozott, folyamatos, stabil jelzések, jó irányíthatóság és megtalált 2 személy

Megfelelt: 2 megtalált és jelzett személy, a jelzés nem folyamatos vagy nem kezdte meg a kutya azonnal, a KV érkezésekor a kutya eljön, de egy vezényszóra visszamegy a személyhez és folytatja a jelzést, a kutya kevésbé önálló vagy nehezebben kontrollálható

Nem megfelelt: a kutya nem találta meg a 2 személyt, nem keres vagy behívhatatlan, agressziót vagy kifejezett félelmet mutat

TERÜLETKUTATÁS

A kutyák hétköznapi használhatóságához igazodva életszerű feladat a cél. A kutyának egy kijelölt útvonalon (lehet aszfalt út, erdei vagy mezei út, ösvény, de lehet „torony iránt” is.) kell sétálni a kutyavezetővel, „bekapcsolás” nélkül. 300-500 méteres szakaszon (a területtől és a növényzettől függően) 2 személy rejtőzik el, „nem életszerű pozícióba” (fekszik, gödörben, fán, sziklán, árokban, földön). A kutyavezetővel min. 3 személy kell hogy együtt haladjon és pórázon egy zavaró kutya is megy a csoporttal. A KV nem „kapcsolhatja be” a kutyáját, nem is küldözgetheti a keresés során, a cél, hogy a kutya „nyugalmi állapotban” megmutassa hogyan viselkedik, ha nem életszerű pozícióban lévő személyt talál a területen. A jelzés módja az ugatás, melynek ritmusa nem, de folyamatossága elvárható.

Végrehajtás:

A KV kiszáll a kocsiból kutyájával és az ott várakozó bírónál alakiasságot mellőzve lejelentkezik, ha igényli megkülönböztető hámot vagy nyakörvet helyezhet el a kutyán illetve a rajta lévő nyakörvet leveheti. Ezután a bíróval és a kísérő csoporttal(3-6 fő) együtt haladva, a kutyát elengedve a keresési útvonalra sétálnak. Ha messzebb van a parkolótól a kiindulási pont - min. 100 m - akkor a KV pórázon lévő kutyájával egy embercsoportban (3-6 fő) várakozik a kiindulási ponttól nem messze, a TB jön a lejelentkezésre és innen kezdik meg közösen a feladatot.

A keresési útvonalon a csoport együtt halad, a kutyavezető egy lépéssel előttük lehet. A kutya kifejezetten nem küldözgethető, de ha túl gyorsan halad a kutyavezető megállása nélkül visszahívható. Ha a KV veszi észre véletlenül hamarabb az elrejtőzött személyt, akkor jeleznie kell a TB-nak és egy percig joga van megállni és topogni a közelben, de nem küldheti oda a kutyát. A KV visszafelé nem haladhat, a kutya szabadon mozoghat a területen.

A személyek távolsága a kutyavezető egyenesétől:

Sűrű erdőben: 10-10 méter jobbra – balra

Nyílt vagy bokros területen 20-20 méter

A terület végén a KV a TB utasítására egy a KV számára jól láthatóan megjelölt pontra, kb. 50 méterre kell küldenie a kutyáját, ahol egy nem életszerű pozícióban lévő személy is tartózkodik. A kutyának a személyt fel kell ugatnia amíg a TB utasítására a KV oda nem érkezik. Ekkor a KV-nek a kutyát el kell hívnia a személytől és lefektetnie, a személyt felsegíteni, a kutyát odaengedni hozzá majd a személyt a TB-hoz kísérni a kutyával. Ezzel a feladattal vizsgálja a TB a kutya irányíthatóságát,

*„Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató feladatokat
ellátó alegységhez – mentőkutyás szervezet/alegység”
című dokumentum részét képező
1. számú melléklet*

jelzés módját és terhelhetőségét (hosszú felugatás) ill. itt is megfigyeli a jelzés minőségét és a kutya viselkedését a segéddel szemben.

Bírálat:

Elvárás, hogy a kutya a szituációban nyugodtan, figyelmesen viselkedjen, tartsa a kontaktust vezetőjével, de érdeklődjön a környezete iránt. Séta közben a személyhez érve segítség nélkül „bekapcsoljon”, ugatással jelezze a személyt. A munka során nem mutathat kifejezett félelmet vagy agressziót az emberek – kutyák felé.

Az irányított jelzőnél elvárás, hogy a kutya minél kevesebb vezényszóval minél gyorsabban a személyt rejtő növényzethez vagy tereptárgyhoz (pl. szikla, barlang) érjen, ott a személyt gyorsan felkutassa és felugassa amíg a kutyavezető meg nem érkezik, utána pedig barátságosan és fegyelmezetten viselkedjen, az embereket haladásukban ne gátolja.

Minősítés:

Jól megfelelt: a kutya általános viselkedése nyitott, barátságos, érdeklődő, keresés közben semleges a környezetével, a személyekhez érve gyorsan reagál és elkezd ugatni, vezetője utasítására határozottan folytatja a keresést, az irányított keresést gyorsan és hibátlanul hajtja végre

Megfelelt: a kutya általános viselkedése még semleges, a személyekhez érve a kutya lassan, de határozottan reagál, de nem hagyja ott, ugatása szaggatott, az irányított feladatot nehezen, de végrehajtja, a személy jelzésnél a KV érkezésekor egyszer eljön, de utasításra visszatér a személyhez és tovább jelzi.

Nem megfelelt: agressziót vagy kifejezett félelmet mutat a munka során, nem találja meg a személyeket, nem jelez, jelzés közben otthagya a személyeket és nem tudja vezetőjén visszaküldeni, irányíthatatlan

NYOMKÖVETÉS

A nyomkövetéshez kapcsolódó pálya munka a fentebb leírt 10 gyakorlat közül a 6, 8, 9, pontot nem tartalmazza.

Feladat leírása:

*„Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató feladatokat
ellátó alegységhez – mentőkutyás szervezet/alegység”
című dokumentum részét képező
1. számú melléklet*

Egy idegen személy által fektetett 1500 lépéses nyom, melynek a hülési ideje 90 perc. A nyom egy megadott alapvonalról indul, amelyen valahol van egy szimatkatlan. Szagfelvétel a zacskóban lévő tárgyról történik.

Végrehajtás:

A nyomkövetés kivitelezhető szabadon, vagy 10 méteres pórázon.

A nyomfektető fekszik a nyom végén.

A nyom végén lévő személy jelzése történhet ugatással, fekvéssel, egyéb más jelzéssel, ha azt a kutyavezető a vizsga megkezdése előtt a bíró tudomására hozza.

A KV lejelentkezik a TB-nál, majd megkapva a nejlomba csomagolt indítási tárgyat a kiindulási területhez mennek. Ott felszereli a kutyáját és a TB utasítására megkezdí a kereső munkát.

A nyom min. 3 órás pihentetésű.

Természetes nyomvonal halad a terepen, mely megkerülhet egy terepakadályt, keresztezhet egy utat, áthaladhat árkon, stb. 2-2 törést tartalmaz (jobbra-balra). Ezek a törések nem derékszögűek, inkább életszerű irányváltások. A nyomkövetés ideje alatt zavaró körülmények kell, hogy megjelenjenek: pl. pórázon vezetett kutya vagy beszélgető embercsoport a nyomtól min. 10 méterre. Ilyen zavaró ingernél max. két plusz vezényszó megengedett.

Adható vezényszavak: szimat, keresd.

Ha a kutya láthatóan dolgozik, de elvesztette a szagot, akkor max. 2 biztató vezényszó adható.

Tárgyak: első tárgy / személyes holmi / zacskóban – szagminta

3 db tárgy a nyomvonal teljes hosszán, bárhol lehet

Minősítés:

Jól megfelelt: a kutya általános viselkedése nyitott, barátságos, érdeklődő, keresés közben semleges a környezetével, a személyhez érve gyorsan reagál és jelez. A nyom felvételekor alapos, céltudatos, koncentrált, a nyomszáron végig egyforma intenzitással keres, a nyomszárat korrekten követi, a tárgyakat megtalálja.

*„Alapvető szakmai követelmény a mentésbe bevonható hazai kutató feladatokat
ellátó alegységhez – mentőkutyás szervezet/alegység”
című dokumentum részét képező
1. számú melléklet*

Megfelelt: a kutya általános viselkedése visszafogott, esetleg enyhén bizonytalan de nem agresszív, a feladatra koncentrált, semleges a környezetével. A nyomot egyszer elvesztheti, de magától visszadolgozza magát, 0-1-2 tárgyat talál, a nyomon végigérve a személyt jelzi.

Nem megfelelt: a kutya általános viselkedése bizonytalan, agressziót mutat, munka közben zavarják a körülmények, nem koncentrált, elveszti a nyomot és nem is találja meg.